



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 237

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 6 aprilie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
395/246. — Ordin al ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate privind modificarea anexei nr. 2 la Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 1.605/875/2014 privind aprobarea modului de calcul, a listei denumirilor comerciale și a prețurilor de decontare ale medicamentelor care se acordă bolnavilor în cadrul programelor naționale de sănătate și a metodologiei de calcul al acestora	2
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 18 din 17 octombrie 2016 (Completul competent să judece recursul în interesul legii)	3–14
ACTE ALE FONDULUI DE GARANTARE A DREPTURILOR DIN SISTEMUL DE PENSII PRIVATE	
1. — Normă privind majorarea sau diminuarea contribuțiilor anuale datorate Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private	15–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
Nr. 395 din 3 aprilie 2017

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI
DE SĂNĂTATE
Nr. 246 din 31 martie 2017

ORDIN

privind modificarea anexei nr. 2 la Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 1.605/875/2014 privind aprobarea modului de calcul, a listei denumirilor comerciale și a prețurilor de decontare ale medicamentelor care se acordă bolnavilor în cadrul programelor naționale de sănătate și a metodologiei de calcul al acestora

Văzând Referatul de aprobare nr. F.B. 3.097/2017 al Ministerului Sănătății și nr. D.G. 459 din 31 martie 2017 al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, având în vedere:

— art. 58 alin. (4) și (5) și art. 221 alin. (1) lit. k) și art. 291 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 720/2008 pentru aprobarea Listei cuprinzând denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații, cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală, în sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor care se acordă în cadrul programelor naționale de sănătate, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 17 alin. (5) din Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2006, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății și președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate emit următorul ordin:

Art. I. — Anexa nr. 2 la Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 1.605/875/2014 privind aprobarea modului de calcul, a listei denumirilor comerciale și a prețurilor de decontare ale medicamentelor care se acordă bolnavilor în cadrul programelor naționale de sănătate și a metodologiei de calcul al acestora, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 951 și 951 bis din 29 decembrie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa*) la prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare începând cu luna aprilie 2017.

p. Ministrul sănătății,
Rareș Trișcă,
secretar de stat

Președintele Casei Naționale
de Asigurări de Sănătate,
Marian Burcea

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 18

din 17 octombrie 2016

Dosar nr. 11/2016

Iulia Cristina Tarcea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Roxana Popa	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Sorina Popescu	— președintele Secției penale
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Carmen Elena Popoiag	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Aurelia Rusu	— judecător la Secția I civilă
Romanița Ecaterina Vrînceanu	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Tăbârcă	— judecător la Secția I civilă
Elena Floarea	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Constantin Brânzan	— judecător la Secția a II-a civilă
Ileana Izabela Dolache	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Dorin	— judecător la Secția a II-a civilă
Nela Petrișor	— judecător la Secția a II-a civilă
Eugenia Voicheci	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Simona Camelia Marcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Simona Daniela Encean	— judecător la Secția penală
Rodica Aida Popa	— judecător la Secția penală

Completul competent să judece recursul în interesul legii este legal constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 27² alin. (2) lit. a) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat la termenul din 13 iunie 2016 de domnul procuror Liviu Daniel Arcer.

Colegiul de conducere al Curții de Apel Pitești a fost reprezentat la același termen de judecată de doamna judecător Andreea Tabacu.

La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii ia în examinare recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Pitești privind competența funcțională a tribunalelor specializate (Argeș, Cluj, Mureș) în soluționarea litigiilor cu profesioniști, altele decât cele la care se referă art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare, competență determinată exclusiv de calitatea de profesionist (fost comerciant) a părților procesului civil, în raport și cu prevederile art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, ținând seama de lipsa unui criteriu legal pentru atribuirea competenței în aceste litigii.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că dezbaterile au avut loc la termenul din 13 iunie 2016, când s-a acordat termen la 17 octombrie 2016, deoarece nu s-a întrunit condiția prevăzută de art. 516 alin. (11) din Codul de procedură civilă privind majoritatea de cel puțin două treimi din numărul judecătorilor completului pentru adoptarea soluției asupra recursului în interesul legii.

Președintele completului, doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, constată că dezbaterile au fost închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Problema de drept care a generat practica neunitară. Orientările jurisprudențiale divergente

1. La data de 7 martie 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită prin Sesizarea nr. 23/cc din 29 februarie 2016, potrivit Hotărârii nr. 4 din 24 februarie 2016 a Colegiului de conducere al Curții de Apel Pitești, cu problema de drept referitoare la competența funcțională a tribunalelor specializate (Argeș, Cluj, Mureș) în soluționarea litigiilor cu profesioniști, altele decât cele la care se referă art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare, competență determinată exclusiv de calitatea de profesionist (fost comerciant) a părților procesului civil, în raport și cu prevederile art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, ținând seama de lipsa unui criteriu legal pentru atribuirea competenței în aceste litigii.

2. În sesizarea Colegiului de conducere al Curții de Apel Pitești s-a arătat că, analizându-se jurisprudența la nivelul celor trei curți de apel (Cluj, Pitești și Târgu Mureș), în circumscripția cărora sunt organizate tribunalele specializate, în materia competenței în cazul litigiilor dintre profesioniști, în considerarea

calității acestora, independent de obiectul litigiului, s-a relevat faptul că instanțele nu au un punct de vedere unitar:

— pe de o parte, se consideră că există o categorie de litigii cu profesioniști, determinată numai de calitatea părților, profesioniști, independent de obiectul litigiului, care este dată de lege în competența tribunalelor specializate (tribunalele Cluj și Mureș);

— pe de altă parte, se neagă însăși existența unei categorii aparte de litigii cu profesioniști, determinată exclusiv de calitatea părților, fără a se ține seama de obiectul raportului juridic dedus judecării, acestea fiind în competența instanțelor civile, față de intrarea în vigoare a actualului Cod civil, a Legii nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare, și, ulterior, a actualului Cod de procedură civilă și a Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare.

3. *Potrivit primei orientări jurisprudențiale*, tribunalele specializate soluționează litigiile cu profesioniști, indiferent de obiectul cauzei, fără a se ține seama de criteriile prevăzute în art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare.

4. Similar criteriilor de comercialitate din fostul Cod comercial, se consideră că orice litigiu care are cel puțin o parte profesionist, trebuie soluționat de tribunalul specializat, fie în primă instanță, fie în calea de atac, după caz, față de prevederile art. 94 pct. 1 lit. k) raportat la art. 95 pct. I din Codul de procedură civilă.

5. În cadrul Curții de Apel Cluj și Curții de Apel Târgu Mureș, instanțele specializate, investite direct cu soluționarea acestei categorii de litigii, au procedat, în general, la constatarea propriei competențe, în aplicarea art. 130 raportat la art. 131 din Codul de procedură civilă și la soluționarea acestora prin hotărâri definitive, tribunalul civil considerându-se competent numai în cauze având ca obiect revendicare sau grănițuire, în care părți sunt profesioniști, iar în materia analizată declinând competența în favoarea tribunalelor specializate.

6. În cadrul Curții de Apel Pitești, de la intrarea în vigoare a actualului Cod civil până în toamna anului 2015 tribunalul civil soluționa căile de atac exercitate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătoria, precum și cauzele în primă instanță de competența tribunalului, în litigiile cu profesioniști, având alte obiecte decât cele prevăzute la art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare. Însă, începând cu momentul menționat, tribunalul civil și-a declinat competența în favoarea tribunalului specializat care, la rândul său, a declinat competența în favoarea tribunalului civil, constatând ivit conflictul negativ de competență. Asupra conflictului negativ de competență, cele două secții civile ale Curții de Apel Pitești împărtășesc opinii diferite, reținute în hotărâri definitive.

7. Pentru justificarea competenței tribunalului specializat s-a argumentat că noțiunea de profesionist utilizată în art. 3 din Codul civil, definită și în art. 8 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, are în vedere și categoria comercianților, reglementată de fostul Cod comercial.

8. S-a reținut că, în temeiul art. 36 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul tribunalelor funcționează secții sau complete specializate pentru cauze civile, indiferent de obiectul sau de calitatea părților, prin lege fiind înființate și tribunalele specializate, care preiau cauzele de competența tribunalului în domeniile în care funcționează.

9. Tribunalele comerciale au preluat la înființare cauzele de natură comercială din competența tribunalului civil, potrivit art. 37 alin. (3) din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

10. Conform dispozițiilor Legii nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, secțiile comerciale existente la data intrării în vigoare a actualului Cod civil în cadrul tribunalelor și curților de apel, se vor reorganiza ca secții civile sau vor fi unificate cu secțiile existente, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea colegiului de conducere al instanței.

11. În ce privește tribunalele comerciale Argeș, Cluj și Mureș, legea a prevăzut fie reorganizarea ca tribunale specializate, fie ca secții civile în cadrul tribunalelor Argeș, Cluj și Mureș, la stabilirea cauzelor de competența acestora urmând a se ține seama de numărul și natura cauzelor, de specializarea judecătorilor, de necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora și de volumul de activitate al instanțelor.

12. S-a reținut că, în prezent, deși criteriul de delimitare a cauzelor prin raportare la dreptul material și-a pierdut funcționalitatea, niciuna dintre normele actualului Cod civil ori ale Legii nr. 71/2011 de punere în aplicare a acestuia nu interzice separarea litigiilor în care cel puțin una dintre părți are calitatea de profesionist în materia „activităților de producție, comerț sau prestări de servicii” (expresie care, conform art. 8 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, înlocuiește expresiile „acte de comerț”, respectiv „fapte de comerț”) de celelalte litigii care implică profesioniști în alte materii.

13. Domeniul de activitate specific tribunalelor specializate rezultă și din reglementarea Legii nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, care, la art. 226, prevede că, prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea colegiului de conducere al instanței, în raport cu numărul cauzelor, se pot înființa, în cadrul secțiilor civile, complete specializate pentru soluționarea anumitor categorii de litigii, în considerarea obiectului sau naturii acestora, precum cele enumerate exemplificativ de textul de lege.

14. S-a argumentat că rațiunea legiuitorului a fost aceea de a asigura o continuitate cu privire la tipurile de cauze care intră în competența de soluționare a acestor instanțe, iar nu de a le degreva, altfel fiind de neînțeles menținerea lor ca instanțe de sine stătătoare, precum și a schemelor de personal ce le-au fost alocate.

15. În aplicarea acestor prevederi, prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii — Secția pentru judecători nr. 654 din 31 august 2011, s-a dispus reorganizarea celor trei tribunale comerciale ca instanțe specializate, care au preluat litigiile din competența fostelor tribunale comerciale.

16. Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii are în vedere expres volumul de activitate în materie comercială al fostelor tribunale comerciale, intenția acestuia fiind dedusă din modalitatea în care a înțeles să justifice soluția, în sensul menținerii aceleiași competențe a tribunalelor specializate și după intrarea în vigoare a actualului Cod civil.

17. Volumul de activitate a fost raportat la un anumit tip de cauze, determinând această reorganizare, neputându-se face abstracție de acest raționament în stabilirea competenței tribunalului specializat.

18. S-a constatat că, deși Consiliul Superior al Magistraturii nu s-a pronunțat expres asupra competenței materiale a tribunalelor specializate, a avut în vedere, în mod neechivoc, volumul de activitate al acestor instanțe, volum care include toate cauzele a căror natură „comercială” era determinată prin aplicarea dispozițiilor art. 3, 4, 7, 9 și 56 din Codicele de comerț din 1887. În consecință, intenția legiuitorului nu a fost aceea de a transfera competența de soluționare a acestor cauze în favoarea secțiilor civile ale tribunalelor de drept comun, reorganizarea păstrând în favoarea tribunalelor specializate competența materială în limitele competenței fostelor tribunale comerciale.

19. Totodată, nici în Hotărârea nr. 654 din 31 august 2011 a Consiliului Superior al Magistraturii — Secția pentru judecătoria Argeș la litigiile prevăzute de art. 226 alin. (1) lit. a)—d) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare.

20. Distanța între profesioniști și neprofesioniști se susține și din prevederile art. 94 pct. 1 lit. k) din Codul de procedură civilă, care se raportează la ambele noțiuni, justificându-se o competență diferită.

21. S-a argumentat și faptul că, în minuta întocmită în urma dezbaterilor reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Justiției și președinților secțiilor specializate din cadrul curților de apel și ai tribunalelor specializate, în cadrul întâlnirii din 22 mai 2014, de la Târgu Mureș, s-a discutat dacă sfera de competență a tribunalelor specializate cuprinde doar litigiile între profesioniști în materie economică (foști comercianți) sau cuprinde litigiile generate de activitatea tuturor profesioniștilor. Ca atare, premisa a fost aceea că tribunalul specializat soluționează în continuare litigiile privind profesioniștii foști comercianți, astfel că nu se poate tăgădui competența tribunalului specializat în această materie.

22. Un considerent suplimentar este dat de modul în care au fost prevăzute și organizate obiectele cauzelor în sistemul ECRIS, deoarece pe lângă litigiile la care se referă art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, sunt încadrate în categoria litigiilor cu profesioniști, cu detalieri pe fiecare obiect în parte și următoarele: acțiune în revendicare (cod 4200), acțiune oblică (cod 4210), acțiune pauliană (cod 4220), acțiune posesorie (cod 4230), nulitate act juridic (cod 4520), obligație de a face (cod 4553), obligație de a nu face (cod 4557), pretenții (cod 4620), recunoaștere și executare hotărâre străină (cod 4660), revendicare (cod 4710), reziliere contract (cod 4720), rezoluțiune contract (cod 4730) etc.

23. Ca atare, s-a reținut că tribunalele specializate trebuie să soluționeze din categoria litigiilor cu profesioniști atât litigiile la care se referă art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, cât și celelalte litigii între profesioniști, foști comercianți, indiferent de obiectul acestora (anulare, constatare nulitate, rezoluțiune, reziliere contract, pretenții bănești etc.), cu rezerva dată de practica din cadrul Curții de Apel Cluj, referitoare la revendicare și grănițuire.

24. *A doua orientare a practicii judiciare* nu recunoaște categoria litigiilor cu profesioniști, determinată exclusiv de calitatea acestora, independent de obiectul raportului juridic dedus judecării, reținând că, *de lege lata*, tribunalele specializate au în competență numai litigiile la care se referă art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, față de lipsa unui criteriu legal de distincție între profesioniști și neprofesioniști din perspectiva competenței materiale funcționale a instanțelor judecătorești.

25. Potrivit art. 126 alin. (2) din Constituția României, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege, astfel că pentru determinarea competenței tribunalelor specializate este necesară analiza prevederilor legale în vigoare.

26. Atunci când singura caracteristică a raportului juridic dedus judecării, invocată pentru a justifica competența tribunalului specializat, este aceea că litigiul se poartă între profesioniști sau, mai mult, între un profesionist și o persoană fizică obișnuită (de drept civil), prin aplicarea art. 56 din Codul comercial, lipsește din lege o dispoziție care să recunoască asemenea competențe.

27. Categoria de raporturi juridice în discuție nu mai beneficiază de un regim juridic aparte, după intrarea în vigoare a actualului Cod civil și abrogarea parțială a Codului comercial de la 1887, prin Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare.

28. Concepția monistă asupra raporturilor de drept privat care a abandonat diviziunea dreptului privat în drept civil și drept comercial, determină concluzia că, *de lege lata*, dreptul comercial apare cel mult ca o subdiviziune a dreptului civil, însă din perspectiva competenței instanțelor judecătorești nu beneficiază de norme speciale.

29. Într-adevăr, la înființarea tribunalului comercial, în temeiul art. 37 din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, competența acestuia a vizat cauzele comerciale, determinate potrivit art. 3 și art. 7 din Codul comercial, respectiv faptele de comerț și comerțanții, însă aceste criterii au dispărut odată cu adoptarea concepției moniste a actualului Cod civil. Prin art. 230 lit. c) din Legea nr. 71/2011 a fost abrogat parțial Codul comercial (art. 3 și art. 7 nefiind printre excepțiile la care se referă textul), iar prin art. 219 pct. I din Legea nr. 71/2011 a fost abrogat art. 2 pct. I lit. a) din Codul de procedură civilă anterior, care se referea la competență în cauzele comerciale.

30. Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, prin dispozițiile tranzitorii, necesare față de decalajul intrării în vigoare a celor două coduri, a pus de acord noua opțiune a legiuitorului cu regulile de competență existente, iar actualul Cod de procedură civilă, față de noul Cod civil, nu s-a mai referit la materia comercială și nu a reglementat expres nici competența în materia litigiilor cu profesioniști.

31. Ca atare, dispariția unui criteriu de drept substanțial a atras și abrogarea normei de competență aferentă.

32. Într-adevăr, față de modul de reglementare a art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, nu este exclusă *de lege ferenda* prevederea criteriului calității de profesionist a părții pentru a deferi litigiile vizându-i pe aceștia tribunalelor specializate, însă, *de lege lata*, atare criteriu lipsește și el nu se poate deduce din dispozițiile în vigoare.

33. Potrivit art. 225 alin. (3) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, cauzele civile și comerciale aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a Codului civil vor continua să fie soluționate de aceleași complete de judecată, cu respectarea principiului continuității, însă în caz de trimitere spre rejudecare, cauza se repartizează conform normelor de organizare judiciară în vigoare la data înregistrării cauzei la instanța de trimitere.

34. Aceeași soluție trebuie urmată și pentru cauzele noi, înregistrate după intrarea în vigoare a actualului Cod civil, deoarece art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, se referă la complete specializate pentru soluționarea anumitor categorii de litigii, în considerarea obiectului sau naturii acestora, fără a enumera printre acestea litigiile cu profesioniști, indiferent de obiectul lor, referindu-se exclusiv la: cererile în materie de insolvență, concordat preventiv și mandat ad hoc; cererile în materia societăților comerciale și a altor societăți, cu sau fără personalitate juridică, precum și în materia registrului comerțului; cererile care privesc restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței; cererile privind titlurile de valoare și alte instrumente financiare.

35. Și art. 227 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, arată că, după intrarea în vigoare a Codului civil, competența de judecată revine tribunalelor specializate sau, după caz, secțiilor civile ale tribunalelor, reorganizate potrivit art. 228, respectiv secțiilor civile reorganizate conform art. 225, dacă legea specială prevede că anumite cauze sunt de competența tribunalelor comerciale ori, după caz, de competența secțiilor comerciale ale tribunalelor sau curților de apel.

36. Ca atare, Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, impune existența unei prevederi într-o lege specială pentru ca litigiile din competența fostelor secții comerciale să aparțină acestora.

37. Nu se poate reține că, prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii — Secția pentru judecători nr. 654 din 31 august 2011 s-a dat în competența tribunalelor specializate și materia litigiilor cu profesioniști, indiferent de obiect, determinate exclusiv de calitatea părților, deoarece potrivit art. 228 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, până la data intrării în vigoare a Codului civil, tribunalele comerciale Argeș, Cluj și Mureș se reorganizează ca tribunale specializate sau, după caz, ca secții civile în cadrul tribunalelor Argeș, Cluj și Mureș, în condițiile art. 226, urmând să se stabilească expres care sunt cauzele de competența acestora, ținând totodată seama de numărul și natura cauzelor, de specializarea judecătorilor, de necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora, precum și de volumul de activitate al instanței.

38. Or, Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii — Secția pentru judecători nr. 654 din 31 august 2011 prevede reorganizarea, începând cu data de 1 octombrie 2011, a tribunalelor comerciale Argeș, Cluj și Mureș ca tribunale specializate și menținerea exercițiului mandatelor președinților în funcție până la data încetării acestora (art. 1). Nu se poate reține că legea a urmărit menținerea aceleiași sfere de competență pentru tribunalele specializate, de vreme ce, în art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, când se stabilesc criteriile pe care le va avea în vedere Consiliul Superior al Magistraturii la stabilirea cauzelor de competența acestora, nu se face referire și la litigiile cu profesioniști, indiferent de obiect, în raport numai de calitatea părților, iar, pe de altă parte, chiar hotărârea menționată nu se referă la acestea în mod expres.

39. De altfel, nici nu ar fi posibilă menționarea acestor litigii în competența tribunalelor specializate, de vreme ce criteriul comercialității litigiului nu mai este prevăzut de lege, toate litigiile cu profesioniști fiind, *lato sensu*, litigii civile, acolo unde legea a urmărit să stabilească o competență aparte trebuind să o prevadă expres.

40. Un alt argument în susținerea inexistenței, *de lege lata*, a acestui criteriu al calității de profesionist este dat de faptul că s-a resimțit nevoia adoptării unui act normativ care să prevadă expres ce litigii intră în competența tribunalelor specializate, fiind elaborat proiectul de act normativ, care a fost prezentat la întâlnirea reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii și ai Ministerului Justiției cu președinții secțiilor specializate din cadrul curților de apel și ai tribunalelor specializate (Târgu Mureș — 22 mai 2014). Pe lângă cererile prevăzute expres în art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, au fost menționate: materia asigurărilor, incidentele privind arbitrajul, cererile privind recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și arbitrale străine, cererile care au ca obiect nulitatea, anularea, încheierea, executarea, rezoluțiunea sau rezilierea contractelor în care cel puțin una dintre părți are calitatea de profesionist în materie economică.

41. Faptul că la adoptarea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii — Secția pentru judecători nr. 654/2011 a fost avută în vedere încercarea jurisdicțională a celor trei foste tribunale comerciale, care a impus reorganizarea lor ca tribunale specializate, iar nu ca simple secții civile în cadrul tribunalelor Argeș, Cluj și Mureș, nu determină automat concluzia menținerii competenței în litigiile analizate, de vreme ce legea nu conferă un asemenea criteriu, iar Consiliul Superior al Magistraturii nu îl menționează în hotărârea sa. Odată cu reorganizarea celor trei tribunale comerciale, nici nu ar fi fost posibilă reducerea competenței acestora, Consiliul Superior al Magistraturii raportându-se la volumul de activitate înregistrat la data intrării în vigoare a Codului Civil, în condițiile în care cauzele aflate deja pe rol rămâneau în competența acestor instanțe, potrivit art. 223 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare.

42. Însă, în discuție sunt cauzele nou-înregistrate, după intrarea în vigoare a Codului civil, referirea la încercătura existentă la data intrării în vigoare a actualului Cod civil fiind relevantă numai în raport de menținerea acestora ca instanțe distincte la acel moment, iar nu în raport de menținerea în competența lor a unor cauze, care se vor înregistra ulterior, care nu prezintă particularități de regim juridic ce ar justifica o competență specială.

43. Nu se poate constata nici că are temei distincția între competența în soluționarea litigiilor cu profesioniști în materie economică (fostii comercianți) și cea a litigiilor generate de activitatea tuturor profesioniștilor, neputând să se realizeze o distincție în interiorul unui criteriu inexistent.

44. Modul de evidențiere a obiectelor cauzelor în sistemul ECRIS nu poate fi invocat cu valoare de izvor de drept, dimpotrivă, acesta trebuie să fie în concordanță cu dispozițiile normative în vigoare, includerea în această categorie a tuturor fostelor raporturi juridice dintre comercianți nefiind realizată în acord cu modificările aduse de Cod civil și de legea sa de punere în aplicare.

45. În concluzie, problema se reduce la a cunoaște dacă, în aplicarea și interpretarea legii, în absența unei norme atributive de competență, este posibil ca instanțele judecătorești să considere că litigiile cu profesioniști, altele decât cele la care se referă expres legea, sunt în competența unei instanțe specializate.

II. Opinia procurorului general

46. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale care formează obiectul prezentului recurs în interesul legii, calitatea de profesionist a părții nu constituie prin ea însăși un criteriu pentru stabilirea competenței tribunalelor/completelor specializate, astfel încât acestea soluționează, în primul rând, litigiile la care se referă dispozițiile art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, și, asemănător acestora, doar acele litigii cu privire la care legile speciale stabilesc că sunt de competența fostelor tribunale comerciale ori, după caz, de competența fostelor secții comerciale ale tribunalelor sau curților de apel, deci nu toate litigiile cu profesioniști, indiferent de obiectul acestora.

47. În susținerea acestei opinii s-au invocat, în primul rând, argumente rezultate din analiza evoluției în timp a reglementărilor în materie, apreciindu-se că aceste reglementări nu marchează doar modificarea unor norme de competență în soluționarea litigiilor comerciale, ci sugerează o veritabilă schimbare de filosofie a legii în ceea ce privește dreptul comercial.

48. Astfel, începând cu data de 1 octombrie 2011, prin Legea nr. 287/2009, a fost adoptat actualul Cod civil, prin care se consacră unificarea dreptului civil și a dreptului comercial în cadrul aceluiași cod. Noul Cod civil a realizat schimbarea sistemului de reglementare a dreptului comercial: sistemul autonomiei dreptului comercial a fost înlocuit cu sistemul unității dreptului privat, iar noul sistem de reglementare a dreptului comercial este fundamentat pe conceptele de profesionist și întreprindere.

49. Ulterior intrării în vigoare a Codului civil, caracterul monist al acestuia s-a conturat mult mai bine, pe de o parte, prin modificările/completările aduse prin Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, urmată de republicarea acestuia, iar, pe de altă parte, prin succesiva adoptare și intrarea în vigoare a altor acte normative (fie anterior, fie ulterior datei de 1 octombrie 2011, data intrării în vigoare a Codului civil).

50. Schimbarea radicală a concepției Codului civil de la 1864, exprimată de ideea dualității civil-comercial prin asimilarea principiului monismului în ansamblul normelor de drept civil și comercial, a impus totodată și adoptarea, prin legea de aplicare,

a unor modificări ale Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

51. În această evoluție legislativă a fost menționată și Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii — Secția pentru judecătoria nr. 654 din 31 august 2011.

52. S-a arătat că actualul Cod de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 134/2010, vine să desăvârșească concepția monistă consacrată de noul Cod civil, înlăturând normele de competență și de procedură cu caracter derogatoriu cu privire la ceea ce, sub imperiul Codului de comerț din 1887, constituia un litigiu comercial, astfel încât, sub imperiul acestui act normativ, nu mai există reguli derogatorii de competență și de procedură pentru aceste categorii de litigii.

53. S-a mai arătat că Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, prin dispozițiile tranzitorii, necesare față de decalajul intrării în vigoare a celor două coduri, a pus de acord noua opțiune a legiuitorului cu regulile de competență existente, iar noul Cod de procedură civilă, față de noul Cod civil, nu s-a mai referit la materia comercială, ci a reglementat într-o manieră generală competența în materia litigiilor cu profesioniști.

54. Argumentele circumscrise noțiunii de profesionist în concepția monistă a noului Cod civil au vizat împrejurarea că instituția persoanelor profesionale, reglementată de noul Cod civil, nu se juxtapune categoriei persoanelor comerciante, ci dispune asupra unui cadru larg de subiecți, considerați profesioniști, indiferent de modul de organizare și funcționare sau de scopul lucrativ și caracterul patrimonial al statutului profesionistului.

55. Rezultă că, în prezent, o componentă de bază a ramurii dreptului civil o constituie subramura dreptului profesioniștilor, subramură ce are ca obiect ansamblul raporturilor juridice (civile) dintre profesioniști, precum și dintre aceștia și orice alte subiecte de drept civil, persoane fizice și juridice [vizate de art. 3 alin. (1) din Codul civil].

56. În cazul acestui drept al profesioniștilor (subramură a dreptului civil) o pondere importantă, caracteristică, specifică și determinantă o au raporturile juridice ale profesioniștilor care fac parte din categoria socioprofesională a comercianților, întreprinzătorilor și operatorilor economici [art. 8 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 3 din Codul civil] așadar, a profesioniștilor — operatori economici.

57. Tocmai în considerarea acestei ultime subramuri a dreptului civil român (dreptul profesioniștilor — operatori economici), Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, a fost ulterior modificată și completată prin art. 224—229 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. 51 din Legea nr. 76/2012, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că au fost desființate secțiile comerciale și reasezată structura secțiilor tribunalelor, curților de apel și Înaltei Curți de Casație și Justiție.

58. În aceste condiții, toate litigiile cu profesioniști au o natură civilă, iar calitatea de profesionist, independent de alte criterii, nu mai reprezintă un criteriu pentru delimitarea competenței materiale între judecătoria și tribunal.

59. Din interpretarea literală a dispozițiilor art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, rezultă, în primul rând, că înființarea completelor specializate pentru soluționarea anumitor categorii de litigii, în considerarea obiectului sau naturii acestora este facultativă, astfel încât se poate conchide că, în ipoteza neînființării acestor complete, pricinile enumerate de text pot fi soluționate de completele civile „obișnuite”.

60. Totodată, aceeași interpretare conduce la concluzia că lista cauzelor prevăzute de art. 226 alin. (1) este exemplificativă, legiuitorul identificând, la momentul adoptării legii, anumite categorii de litigii ce implică o specializare aparte.

61. Caracterul enunțiativ, exemplificativ, al acestei norme legale nu conduce deci la concluzia că ea poate fi extinsă la toate litigiile cu profesioniști, indiferent de obiectul cauzei, cu atât mai mult cu cât printre litigiile enumerate de dispozițiile art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, nu se regăsesc litigiile cu profesioniști.

62. Prin urmare, față de modul de reglementare a prevederilor art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, calitatea de profesionist a părții nu constituie prin ea însăși un criteriu pentru stabilirea competenței tribunalelor/completelor specializate.

63. De altfel, această soluție decurge și din dispozițiile art. 227 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora, după intrarea în vigoare a Codului civil, competența de judecată revine tribunalelor specializate sau, după caz, secțiilor civile ale tribunalelor, reorganizate potrivit art. 228, respectiv secțiilor civile reorganizate conform art. 225, dacă legea specială prevede că anumite cauze sunt de competența tribunalelor comerciale ori, după caz, de competența secțiilor comerciale ale tribunalelor sau curților de apel.

64. Ca atare, Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, impune existența unei prevederi într-o lege specială pentru ca litigiile din competența fostelor secții comerciale să aparțină acestora.

65. În consecință, s-a apreciat că nu se poate reține opinia conform căreia legea nouă a urmărit menținerea aceleiași sfere de competență pentru tribunalele specializate precum cea a fostelor secții comerciale, de vreme ce criteriul comercialității litigiului nu mai este prevăzut de lege, toate litigiile cu profesioniști fiind, *lato sensu*, litigii civile, iar acolo unde legea a urmărit să stabilească o competență aparte, a trebuit să o prevadă expres.

III. Opiniile exprimate de specialiștii consultați

III.1. **Centrul de procedură civilă din cadrul Facultății de Drept de la Universitatea din București – prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu, conf. univ. dr. Traian Cornel Briciu, lect. univ. dr. Claudiu Constantin Dinu, lect. univ. dr. Mirela Stancu, asist. univ. dr. Liviu Gheorghe Zidaru**

66. Prin punctul de vedere formulat la data de 20 aprilie 2016 s-a apreciat că este corectă a doua orientare a practicii judiciare, așa cum este prezentată în sesizarea transmisă de Colegiul de conducere al Curții de Apel Pitești.

67. Sub aspect terminologic s-a arătat că, în cadrul competenței jurisdicționale, distingem competența materială (de atribuție) și competența teritorială. În cadrul competenței materiale (de atribuție), doctrina distinge competența materială funcțională, care se stabilește după felul atribuțiilor jurisdicționale ce revin fiecărei categorii de instanțe (de exemplu, judecata în primă instanță; judecata în apel; judecata în recurs) și competența materială procesuală, care se stabilește în raport cu obiectul, natura sau valoarea litigiului dedus judecării.

68. În practică, noțiunea de competență funcțională este utilizată adeseori pentru a desemna repartizarea cauzelor pe secții sau complete specializate. În raport cu conceptele doctrinare, în aceste cazuri, este vorba de o competență materială procesuală, iar nu funcțională. Aceeași este situația și în ceea ce privește competența care revine unor instanțe specializate.

69. Criteriile de stabilire a competenței materiale (de atribuție) sunt reprezentate de obiectul, natura sau valoarea litigiului. Aceleași reguli se aplică și pentru determinarea competenței instanțelor specializate. Aceleași criterii — obiectul și natura litigiilor — sunt confirmate și de art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, atunci când determină modul în care se pot crea secțiile sau completele specializate, aplicabil *mutatis mutandis* și în ceea ce

privește crearea tribunalelor specializate [art. 36 alin. (3) din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare].

70. Actualul Cod de procedură civilă și Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, nu rețin între criteriile de stabilire a competenței materiale pe cel al calității persoanelor implicate în raporturile juridice deduse judecătii. Operarea cu criteriul calității de profesionist a uneia dintre părțile implicate în raportul de drept dedus judecătii, pentru a determina competența materială (de atribuție) reprezintă o raportare la regula instituită de fostul art. 56 din Codul de comerț, dar care, în prezent, nu mai are nicio acoperire în dreptul pozitiv.

71. În concluzie, competența tribunalelor specializate nu se poate stabili după criteriul calității de profesionist a uneia dintre părțile raportului juridic dedus judecătii, în acest sens fiind următoarele argumente:

— calitatea uneia dintre părți nu reprezintă criteriu legal de atribuire a competenței instanțelor; numai natura raportului juridic ar putea constitui un temei pentru stabilirea competenței instanțelor;

— aplicarea regulii stabilirii competenței tribunalelor specializate după calitatea de profesionist a uneia dintre părțile raportului juridic dedus judecătii determină o mărire a competenței acestor instanțe în raport cu cea anterioară Codului civil actual;

— Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii — Secția pentru judecatori nr. 654 din 31 august 2011 nu poate crea norme de competență, fiind un aspect ce revine exclusiv legiuitorului; de altfel, potrivit art. 122 din Codul de procedură civilă, reguli noi de competență pot fi stabilite numai prin modificarea normelor codului;

— modul în care se înregistrează cauzele în sistemul ECRIS nu poate reprezenta un criteriu de stabilire a competenței; înregistrarea în ECRIS reprezintă efectul stabilirii competenței, iar nu un criteriu de determinare a acesteia;

— specializarea poate include și alte domenii decât cele prevăzute la art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum litigiile în materia asigurărilor, dar determinarea competenței trebuie realizată prin lege și cu respectarea concepției actualului Cod civil, care nu mai distinge între obligații civile și comerciale.

III.2. Departamentul de Drept privat din cadrul Facultății de Drept de la Universitatea din București — prof. univ. dr. Marieta Avram, conf. univ. dr. Flavius Antoniu Baias, conf. univ. dr. Răzvan Dincă, prof. univ. dr. Marian Nicolae, conf. univ. dr. Radu Rizoiu, prof. univ. dr. Valeriu Stoica

72. Prin opinia științifică formulată la data de 27 aprilie 2016, s-a apreciat că stabilirea competenței materiale a tribunalelor specializate se face, în baza prevederilor art. 94, art. 95 și art. 122 din Codul de procedură civilă, precum și a celor ale art. 226 alin. (1) și art. 228 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, în funcție de obiectul sau natura cauzei, iar nu de calitatea de profesionist a uneia din părțile raportului juridic dedus judecătii.

73. În sprijinul acestei opinii s-a arătat că:

74. În planul dreptului substanțial, toate raporturile juridice dintre profesioniști sau dintre aceștia și neprofesioniști sunt raporturi civile supuse, în principiu, aceluiași reguli.

75. Spre deosebire de fostul art. 4 din Codul comercial, actuala reglementare nu mai instituie un criteriu subiectiv (nici măcar subsidiar) de calificare a anumitor acte ca fiind supuse unor reguli speciale (aplicabile profesioniștilor). Chiar și atunci când ipoteza textului de lege pare a se referi la calitatea de profesionist (criteriu subiectiv), de fapt se are în vedere modul în care este exploatată întreprinderea.

76. În plan procedural, nu mai există litigii comerciale și nici jurisdicție comercială. Actualul Cod de procedură civilă prevede,

în materia probelor, unele reguli aplicabile exclusiv profesioniștilor [art. 277, art. 280, art. 309 alin. (2) teza a doua etc.], dar care nu au efect pe planul competenței materiale a litigiilor cu profesioniști.

77. Sub aspectul competenței materiale, aceasta se determină, în toate cazurile, în funcție de natura sau obiectul litigiului.

78. În lumina dispozițiilor legale substanțiale și procesuale menționate mai sus, rezultă că, *de lege lata*, litigiile cu profesioniști, adică litigiile între profesioniști sau între aceștia și neprofesioniști, derivate din acte sau fapte juridice civile, reglementate de actualul Cod civil și alte legi civile, sunt litigii civile.

79. Toate aceste litigii sunt soluționate potrivit regulilor de competență și de organizare judiciară în vigoare.

80. Or, din punctul de vedere al competenței materiale, litigiile sunt de competența tribunalelor sau, după caz, a judecătorilor, potrivit distincțiilor prevăzute de art. 94 și art. 95 din Codul de procedură civilă.

81. Numai că aceste dispoziții legale nu conțin criterii de distribuire a competenței între judecătorii și tribunale *ratione personae*, ci exclusiv *ratione subiectae materiae*, respectiv numai în funcție de natura sau obiectul cererii sau pretenției deduse în judecată.

82. Nu calitatea de profesionist sau neprofesionist determină competența, ci natura, obiectul sau valoarea litigiului, după caz.

83. Din punctul de vedere al organizării judiciare, secțiile civile sau completele specializate sunt instituite nu *ratione personae*, ci *ratione materiae*, respectiv în funcție de obiectul, natura sau numărul cauzelor (art. 35—37, art. 39 din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare; art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare).

84. Aceasta, întrucât specializarea unui judecător nu poate fi și nici veni în considerare calității persoanei, profesionist sau neprofesionist, ci, așa cum spune legea, ea este dată de specificul materiei juridice: regimuri matrimoniale, fond funciar, privatizări, achiziții publice, societăți, concurență, insolvență, piață de capital etc.

85. În concluzie, s-au reținut următoarele:

— calitatea uneia dintre părți nu reprezintă un criteriu legal de atribuire a competenței instanțelor judecătorești, iar competența acestora, precum și procedura de judecată se stabilește numai prin lege;

— distincția între competența în soluționarea litigiilor cu profesioniști în materie economică (foști comercianți) și aceea în soluționarea litigiilor cu alți profesioniști nu are nicio bază legală în dreptul civil substanțial, care nu distinge între „profesioniștii-comercianți” și „profesioniștii-necomercianți” și nici nu poate furniza vreun criteriu rațional de stabilire a competenței tribunalelor specializate;

— competența tribunalelor specializate presupune, prin ipoteză, existența unor materii specializate (societăți, insolvență, concurență neloyală etc.), iar nu simpla calitate a părților, caz în care competența ar deveni una generală, antrenând mărirea considerabilă a volumului de activitate a acestora, iar nicidecum una strict specializată.

III.3. Opinia prof. univ. dr. Ion Turcu

86. Opinia depusă la data de 12 mai 2016 este în sensul că nu aparțin competenței instanțelor specializate (comerciale) litigiile, altele decât cele prevăzute la art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, având ca obiect bunuri imobile, astfel cum sunt definite în Codul civil, indiferent de calitatea de profesionist a părților sau a uneia dintre părți, aceste litigii fiind de competența instanțelor civile ordinare.

III.4. Opinia conf. univ. dr. Eugenia Florescu de la Facultatea de Drept a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu

87. Prin opinia depusă la 2 iunie 2016 s-a apreciat că sunt de competența instanțelor specializate litigiile stabilite prin art. 226

din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și litigiile născute între comercianți, persoane fizice și persoane juridice, având ca obiect actele/contractele încheiate și faptele săvârșite în exercitarea comerțului și în legătură cu fondul de comerț sau numai cu o parte din elementele componente ale acestuia.

88. Sunt, de asemenea, în competența instanțelor specializate și litigiile având ca obiect revendicare sau grănițuire și oricare alt litigiu născut în legătură cu bunurile ce fac parte din fondul de comerț al comerciantului.

89. *Per a contrario*, nu intră în competența instanțelor specializate litigiile de drept civil ale cetățenilor, inclusiv cele purtate de meseriași, meșteșugari, artizani și de alți titulari ai unor profesii intelectuale și liberale, nici cele legate de încheierea, modificarea, executarea contractelor civile (al căror izvor juridic nu este activitatea comercială) și nici cele legate de fapte licite sau ilicite de drept civil.

90. Pentru identitate de rațiune, aceeași instanță, secție, complete de judecată specializate au competență funcțională și în privința acțiunilor în anulare, constatare, nulitate, rezoluțiune, reziliere contract, pretenții bănești etc. dacă privesc, prin cauza lor, exercitarea comerțului.

91. Acte normative speciale, precum și legislația Uniunii Europene, la care se adaugă jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene instituie un complex de criterii cu relevanță juridică în stabilirea competenței funcționale a instanței. Aceste criterii oferă distincția între comercianții persoane fizice și persoane juridice al căror statut este supus legii comerciale și meseriași, meșteșugari, artizani, titulari ai unor profesii liberale al căror statut este supus dreptului civil. De asemenea, dreptul pozitiv stabilește și alte criterii de distincție între raporturile juridice, respectiv cauza juridică sau scopul urmărit, forma și obiectul material al actelor, contractelor încheiate în exercitarea comerțului, iar în privința faptelor juridice licite și ilicite criteriul comercialității este conținutul lor definit expres prin lege și *numerus clausus* al acestora.

92. S-a subliniat că un prim reper fundamental pentru stabilirea instanței competente este izvorul din care s-a născut raportul de drept material, întrucât stabilește natura relației dintre părți (de drept civil, de dreptul muncii, de dreptul familiei, de drept administrativ, de drept comercial, de drept al concurenței etc.), iar legea, actul/contractul, fapta licită sau ilicită care evocă raportul de drept substanțial identifică, pe cale de consecință, instanța competentă și normele procesuale incidente cauzei.

93. Calitatea părâtului, parte în raportul juridic dedus judecătii este un alt reper obiectiv întrucât califică raportul juridic prin statutul său juridic de persoană fizică simplu cetățean (părinte, copil, locatar, soț, contribuabil, proprietar etc.) de meseriaș, artizan, salariat, titular al unei profesii liberale, comerciant sau consumator etc. sau de persoană juridică societate comercială, fundație, asociație, întreprindere socială etc.

94. Așadar, în manieră directă sau indirectă legislația și jurisprudența Uniunii Europene, precum și legislația națională instituie criteriile științifice cu ajutorul cărora se stabilește natura civilă sau comercială a raportului juridic dedus judecătii și, implicit, a instanței competente funcțional.

95. Astfel, au natură comercială litigiile născute în legătură cu actele/contractele/faptele a căror cauză juridică se plasează în comerț sau care prin lege sunt considerate comerciale (cambie, acțiuni, cont curent, publicitate mincinoasă, abuzul de poziție dominantă, denigrarea concurentului vătămat etc.) sau al căror obiect material este un bun destinat exploatarei comerciale sau care se referă la oricare drept invocat în legătură cu acele bunuri.

96. Comercialitatea raporturilor juridice născute din acte, contracte încheiate și fapte săvârșite în comerț se imprimă asupra naturii litigiilor legate de aceste raporturi, iar soluționarea lor intră în competența instanțelor, secțiilor și/sau completelor de judecată specializate.

III. 5. **Opinia prof. univ. dr. Smaranda Angheni de la Universitatea Titu Maiorescu din București**

97. Punctul de vedere formulat la data de 8 iunie 2016 este în sensul că se impune existența instanțelor specializate în soluționarea litigiilor dintre profesioniști sau dacă cel puțin o parte este profesionist, indiferent de natura sau obiectul litigiului.

98. Totodată, s-a considerat că, pentru evitarea interpretărilor diferite cu privire la competența materială a instanțelor judecătorești, de *lege ferenda*, se impune ca legiuitorul să prevadă în mod expres existența instanțelor specializate în soluționarea litigiilor dintre profesioniști.

III. 6. **Departamentul de Drept privat din cadrul Facultății de Drept de la Universitatea „Nicolae Titulescu” din București — prof. univ. dr. Stanciu D. Cărpenu, prof. univ. dr. Viorel Roș, conf. univ. dr. Vasile Nemeș, lect. univ. dr. Ion Dragne, lect. univ. dr. Dan Alexandru Sitaru, asist. univ. dr. Gabriela Fierbințeanu**

99. Prin opinia înregistrată la 9 iunie 2016 au fost exprimate considerente de drept material cu privire la eventuala interpretare a dispozițiilor legale ce se pretinde că au general soluții contradictorii.

100. Opțiunea actualului Cod civil, care nu mai menține diviziunea tradițională în raporturi juridice civile și raporturi juridice comerciale, deși aparent clară, nu poate ignora nevoia stabilirii concrete a arhitecturii unui sistem monist clădit, totuși, pe dualitatea comerciant-necomerciant. Deși se introduce noțiunea de profesionist, în chiar conținutul art. 3 din Codul civil se prefigurează existența unor diferențe de regim juridic în funcție de calitatea părților raportului juridic obligațional, profesioniști sau nonprofesioniști [„orice alte subiecte de drept civil”, astfel cum se prevede în art. 3 alin. (1) din Codul civil)].

101. Prin urmare, criteriul principal care ar putea conduce la delimitarea sferei litigiilor de competența tribunalelor specializate este cel de profesionist.

102. Criteriile care pot conduce suplimentar la delimitarea competenței materiale a tribunalelor specializate sunt indicate de art. 227, respectiv art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, un prim criteriu îl constituie legea specială care era atributivă de competență anterior intrării în vigoare a Codului civil, funcție menținută și după intrarea în vigoare a Codului civil, cauzele care potrivit legii speciale erau de competența tribunalelor comerciale ori, după caz, de competența secțiilor comerciale ale tribunalelor sau curților de apel revenind spre competență soluționare tribunalelor specializate sau, după caz, secțiilor civile reorganizate. Un al doilea criteriu se regăsește în dispozițiile art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, care se referă la înființarea completelor specializate în considerarea „obiectului sau naturii litigiilor”, dispozițiile având un caracter exemplificativ și nu limitativ.

103. Deși Codul civil își stabilește ferm domeniul de aplicare în conținutul art. 3 alin. (1) — raporturi dintre profesioniști dar și raporturi dintre profesioniști și orice alt subiect de drept civil — exprimarea legiuitorului este de natură a constitui prin ea însăși un argument în favoarea recunoașterii fără echivoc a existenței unor asemenea raporturi, dar și a necesității delimitării competenței materiale a instanțelor în cazul unui litigiu dintre profesioniști și alte subiecte de drept, decurgând din acte sau fapte săvârșite în exercițiul activității profesionale ale celor dintâi.

104. A recunoaște o nevoie de delimitare a competenței materiale cu privire la litigiile în care una dintre părți este profesionist nu contravine concepției moniste a Codului civil și nu derogă de la prevederile art. 94 pct. 1 lit. k) și art. 95 pct. 1 din Codul de procedură civilă, competența rămânând dobândită unei instanțe civile deoarece chiar tribunalele specializate sunt instanțe civile din moment ce, *de lege lata*, nu mai există deosebire între regulile de competență în materie civilă și cele în materie comercială.

105. Prin considerentele de drept procesual formulate s-a susținut inadmisibilitatea recursului în interesul legii, deoarece: problema sesizată nu interesează toate instanțele judecătorești, ci doar cele trei tribunale specializate; în realitate, soluțiile contradictorii sunt generate de interpretarea diferită a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii — Secția pentru judecători nr. 654/2011; ceea ce se cere este ca Înalta Curte de Casație și Justiție să stabilească, în locul legiuitorului care nu a făcut-o, criteriile de determinare a competenței funcționale; problema ce se cere a fi dezlegată nu este una de aplicare ori interpretare diferită a unei prevederi legale, ci vidul legislativ care nu poate fi acoperit de instanța supremă, acesta fiind atributul exclusiv al legiuitorului; Înalta Curte de Casație și Justiție s-a pronunțat constant în acest sens și a respins ca inadmisibile recursurile în interesul legii atunci când i s-a solicitat altceva decât interpretarea în scopul aplicării unitare a legii de către toate instanțele judecătorești.

III. 7. Direcția elaborare acte normative din cadrul Ministerului Justiției

106. Opinia formulată la data de 10 iunie 2016 este în sensul că legea recunoaște posibilitatea organizării unor complete, secții sau tribunale specializate, dar nu în funcție de calitatea părților, ci doar pentru anumite materii cu totul particulare, unde natura sau obiectul litigiilor și, mai ales, volumul de cauze o impun.

107. Aceasta întrucât, *de lege lata*, nu există reguli speciale fundamentale de drept material (civil) și de drept procesual (civil) aplicabile exclusiv profesioniștilor.

108. În lumina Codului civil și a Codului de procedură civilă există o singură materie de drept substanțial — materia civilă (iar nu materia comercială, funciară, de dreptul familiei etc.), stabilită în funcție de natura sau obiectul raporturilor patrimoniale și nepatrimoniale dintre particulari, iar nicidecum în funcție de calitatea subiectelor de drept — , precum și norme de procedură civilă uniformizate, edictate fără particularizări vizând calitatea părților, de profesioniști sau de neprofesioniști.

109. Or, numai în condițiile existenței unor reguli speciale de drept substanțial civil și de drept procesual civil se poate concepe și justifica existența unor secții/tribunale specializate.

III. 8. Departamentul de Drept privat din cadrul Facultății de Drept de la Universitatea din București — prof. univ. dr. Dragoș-Alexandru Sitaru, prof. univ. dr. Gheorghe Piperea, conf. univ. dr. Claudiu-Paul Buglea, conf. univ. dr. Andreea-Teodora Stănescu, lect. univ. dr. Șerban-Alexandru Stănescu, asist. univ. dr. Teodora Bantaș-Văduva

110. Prin opinia înregistrată la 11 octombrie 2016 s-a apreciat că criteriile legale în baza cărora se configurează categoriile de litigii ce pot justifica înființarea unui tribunal specializat sunt obiectul sau natura cauzei, respectiv oricare caracteristică a litigiului ce are vocație să plaseze litigiul sub imperiul unui regim juridic special/derogatoriu.

111. Întrucât calitatea de profesionist a uneia dintre părțile contractante atrage aplicarea unui regim juridic special raporturilor juridice obligaționale, s-a apreciat că această calitate poate constitui un criteriu de configurare a unei categorii de litigii putând justifica înființarea unui tribunal specializat. Astfel, litigiile implicând prezența unui profesionist, în materia raporturilor juridice obligaționale, pot intra în competența funcțională a tribunalelor specializate.

112. În concluzie, ca răspuns la problema de drept identificată în cadrul recursului în interesul legii, s-a apreciat că tribunalele specializate soluționează, în afara litigiilor menționate la art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare:

— litigiile atribuite de legile speciale fostelor tribunale comerciale, astfel cum se prevede în mod expres în art. 227 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare;

— litigiile în care cel puțin una dintre părți este profesionist, iar raportului juridic dedus judecății îi sunt aplicabile normele din Codul civil referitoare la profesioniști sau la activitatea de producție/comerț/prestare de servicii sau din legislația specială referitoare la profesioniști sau la activitatea de producție/comerț/prestare de servicii;

— având în vedere că noțiunea de profesionist este mai extinsă decât noțiunea de comerciant, cu atât mai mult se impune soluționarea litigiilor de către instanțele specializate, dat fiind că actualul Cod civil a instituit regimul monist, însă nu a abrogat normele speciale ce impun specializarea respectivă.

IV. Raportul asupra recursului în interesul legii

113. Punctele de vedere ale judecătorilor-raportori asupra problemei de drept au fost diferite, drept pentru care în cauză au fost întocmite două rapoarte.

114. Soluția propusă prin unul dintre rapoarte a fost de admitere a recursului în interesul legii și pronunțării unei decizii în sensul că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 226 alin. (1), art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, stabilirea competenței materiale procesuale a tribunalelor/secțiilor specializate se face în funcție de obiectul sau natura cauzei, iar nu în funcție de calitatea de profesionist a uneia dintre părțile raportului juridic dedus judecății.

115. Prin celălalt raport întocmit în cauză s-a propus ca, în interpretarea și aplicarea unitară a acelorași dispoziții legale, soluția asupra recursului în interesul legii să fie în sensul că competența materială procesuală a tribunalelor specializate se determină în funcție de obiectul sau natura litigiului decurgând din exercitarea unei activități comerciale, iar nu, în mod exclusiv, de calitatea de comerciant a părților.

V. Înalta Curte de Casație și Justiție

116. Examinând sesizarea cu recurs în interesul legii, rapoartele întocmite de judecătorii-raportori, precum și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, se constată următoarele:

117. Potrivit art. 515 din Codul de procedură civilă, *„recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”*.

118. Din cuprinsul textului de lege menționat rezultă patru condiții ce trebuie îndeplinite pentru ca recursul în interesul legii să fie admisibil, și anume: sesizarea să aibă ca obiect o problemă de drept (i); această problemă de drept să fi fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești (ii); dovada soluționării diferite să se facă prin hotărâri judecătorești definitive (iii); hotărârile judecătorești să fie anexate cererii (iv).

119. Analizând prima dintre condițiile menționate se constată că problema de drept supusă dezbaterii pe calea recursului în interesul legii trebuie să fie una reală, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege. Sintagma „problemă de drept” trebuie raportată la prevederile art. 5 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora *„niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă”*.

120. Norma de drept disputată trebuie să fie îndoielnică, imperfectă (lacunară) sau neclară ori necorelată cu alte dispoziții legale și, din acest motiv, să existe posibilitatea de a fi interpretată diferit. Înțelesul unor astfel de norme urmează a fi explicat și determinat prin procedura recursului în interesul legii.

121. Așadar, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu soluționarea unui recurs în interesul legii trebuie să cuprindă indicarea unei/unor reglementări susceptibile de interpretare ori aplicare diferită și care au generat o practică judecătorească neunitară.

122. Din acest punct de vedere, potrivit actului de sesizare, problema de drept soluționată diferit de instanțe este: „competența funcțională a tribunalelor specializate (Argeș, Cluj, Mureș) în soluționarea litigiilor cu profesioniști, altele decât cele la care se referă art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, competență determinată exclusiv de calitatea de profesionist (fost comerciant) a părților procesului civil, față și cu prevederile art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, ținând seama de lipsa unui criteriu legal pentru atribuirea competenței în aceste litigii”.

123. Deși actul de sesizare nu excelează prin rigoare în determinarea obiectului său, Înalta Curte de Casație și Justiție are obligația de a analiza și evalua întregul conținut al cererii cu care a fost sesizată și de a stabili, în raport de acesta, limitele investiției sale și necesitatea activării mecanismului de unificare a practicii.

124. De altfel, în mod constant în practica sa, Înalta Curte de Casație și Justiție a decis că, atunci când actul de sesizare nu formulează precis obiectul recursului în interesul legii, revine completului competent să judece recursul în interesul legii, „sarcina de a determina dacă, prin modul de prezentare a problemei prin care s-a pretins o rezolvare neunitară prin hotărâri judecătorești definitive, aceasta reprezintă o problemă de drept de natură să pună în dezbatere interpretarea și aplicarea unei/unor reglementări legale”¹.

125. Astfel, așa cum rezultă din cuprinsul actului de sesizare, din modul de prezentare a problemei pentru care s-a dovedit o rezolvare neunitară prin hotărârile judecătorești anexate și din considerentele acestor hotărâri, ceea ce se supune analizei prin prezentul recurs în interesul legii este interpretarea dispozițiilor art. 226 alin. (1) și art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare. Se solicită a se stabili dacă, în interpretarea acestor dispoziții legale, calitatea de profesionist a uneia din părțile raportului juridic dedus judecătii atrage competența materială procesuală a tribunalelor/secțiilor specializate, indiferent de natura sau obiectul litigiului.

126. Problema de drept supusă dezbaterii a fost generată de interpretarea și aplicarea diferite pe care instanțele judecătorești le-au făcut în privința unor reglementări legale ce s-au dovedit a fi insuficient de clare și precise, generând în acest fel o practică neunitară.

127. Un prim text de lege care a generat interpretări diferite este art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare.

128. Întrucât acest articol face trimitere la specializarea judecătorilor și la necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora, au fost instanțe care au considerat că aceste dispoziții legale introduc un criteriu legal de atribuire de competență, suplimentar celui referitor la natura și obiectul litigiului, prin aplicarea căruia ar trebui ca tribunalele/secțiile specializate să judece toate litigiile între profesioniști, foști comercianți, indiferent de obiectul acestora.

129. Aceste instanțe au apreciat că, interpretând în acest fel dispozițiile art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, se ajunge la concluzia că tribunalele/secțiile specializate au în competență litigiile care anterior actualului Cod civil și actualului Cod de procedură civilă erau date spre soluționare fostelor instanțe comerciale, ceea ce ar corespunde intenției legiuitorului de a păstra continuitatea cu privire la categoriile de litigii ce intră în competența de judecată a acestor instanțe. În susținerea acestei interpretări se invocă și prevederile art. 225 alin. (1) și art. 227 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și dispozițiile

art. 37 alin. (3) din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

130. Într-o altă orientare jurisprudențială, rezultată din hotărârile anexate, instanțele au considerat, în interpretarea aceluiași dispoziții legale, că o anumită specializare a judecătorilor nu poate constitui un criteriu în determinarea competenței materiale, în lipsa unor reguli de drept material sau procesual.

131. Aceste instanțe au apreciat că, din cuprinsul art. 223, art. 225 alin. (3), art. 227 și art. 228 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, nu se poate deduce niciun criteriu legal prin aplicarea căruia litigiile cu profesioniști (foști comercianți) să fie date în competența tribunalelor comerciale reorganizate ca tribunale specializate.

132. Totodată, dispozițiile art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, au generat interpretări diferite.

133. Sunt instanțe care au apreciat că prevederile art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, ar trebui interpretate în sensul că tribunalele/secțiile specializate ar avea competența să judece, pe lângă litigiile la care se referă expres art. 226, toate celelalte cauze cu profesioniști, indiferent de obiectul acestora.

134. Pentru justificarea acestei interpretări s-au invocat argumente legate de intenția legiuitorului de a păstra volumul de activitate al tribunalelor specializate și care ar putea fi asigurată numai dacă domeniul de activitate specific acestora nu ar fi limitat la categoriile de litigii prevăzute de art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, ci ar cuprinde toate cauzele cu profesioniști, indiferent de obiect, de fapt că normele Codului civil și ale Legii nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, nu interzic separarea litigiilor în care cel puțin una dintre părți este profesionist, de necesitatea asigurării principiului continuității, de adoptarea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii — Secția pentru judecatori nr. 654 din 31 august 2011 ori de modul de organizare a obiectelor cauzelor în sistemul ECRIS.

135. S-a apreciat că o astfel de interpretare este în acord cu prevederile art. 94 pct. 1 lit. k) raportat la art. 95 pct. 1 din Codul de procedură civilă, cu dispozițiile art. 3 din Codul civil referitoare la noțiunea de profesionist, definită și în art. 8 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, cu cele ale art. 36 și art. 37 alin. (3) din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

136. Rezultă din hotărârile anexate că sunt și instanțe care au interpretat diferit art. 226 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare și au considerat că, potrivit acestor dispoziții legale, criteriile de determinare a competenței materiale sunt date de natura, obiectul ori valoarea pretenției deduse judecătii, iar nu de calitatea de profesionist a uneia din părțile raportului juridic.

137. Această interpretare neagă existența unei categorii aparte de litigii cu profesioniști, determinate exclusiv de calitatea părților și care să atragă o anumită competență materială a instanțelor, independent de natura sau obiectul litigiului.

138. Argumentele avute în vedere au vizat lipsa unui criteriu legal de stabilire a competenței materiale a instanțelor în funcție de calitatea de profesionist a uneia dintre părți, dispariția distincției între litigiile civile și litigiile comerciale, ca urmare a abrogării Codului de comerț, efectele Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii — Secția pentru judecatori nr. 654 din 31 august 2011 care au vizat numai reorganizarea tribunalelor comerciale Argeș, Cluj și Mureș ca tribunale specializate, nu și menținerea competenței lor în materie comercială în lipsa unei dispoziții legale care să prevadă criteriul comercialității litigiului drept criteriu de stabilire a competenței materiale, faptul că sistemul ECRIS nu constituie izvor de drept.

¹ A se vedea, în acest sens, Decizia nr. 18 din 5 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 801 din 28 octombrie 2015, și Decizia nr. 28 din 21 septembrie 2015, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 772 din 16 octombrie 2015.

139. Prin urmare, potrivit celor arătate, există o jurisprudență neunitară în ceea ce privește stabilirea competenței materiale procesuale a instanțelor/secțiilor specializate, determinată de interpretarea diferită a prevederilor art. 226 alin. (1) și art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare.

140. În consecință, obiectul sesizării îl reprezintă o problemă de drept atrasă de interpretarea diferită pe care instanțele de judecată au făcut-o în privința unor norme juridice insuficient de clare și precise, astfel încât prima condiție de admisibilitate a recursului în interesul legii este îndeplinită.

141. Dezlegarea acestei probleme de drept controversate din practica instanțelor judecătorești răspunde scopului recursului în interesul legii de a asigura o interpretare și aplicare unitară a legii de către toate instanțele judecătorești și, pe cale de consecință, o jurisprudență predictibilă.

142. Cea de-a doua condiție de admisibilitate a recursului în interesul legii este ca problema de drept ce face obiectul sesizării să fi fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești.

143. Așa cum rezultă din cuprinsul hotărârilor definitive anexate actului de sesizare, sunt instanțe care consideră că există o categorie de litigii cu profesioniști, determinată numai de calitatea părților, independent de obiectul litigiului, și care este dată de lege în competența tribunalelor specializate. În această orientare jurisprudențială, tribunalele specializate trebuie să soluționeze atât litigiile la care se referă art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, cât și celelalte litigii între profesioniști, foști comercianți, indiferent de obiectul acestora.

144. Într-o altă orientare jurisprudențială rezultată din hotărârile anexate se neagă existența unei categorii aparte de litigii cu profesioniști, determinată exclusiv de calitatea părților, fără a se ține seama de obiectul raportului juridic dedus judecării. Instanțele care împărtășesc această opinie consideră că tribunalele specializate au în competență litigii din categoria celor prevăzute de art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, relevante în determinarea competenței materiale fiind natura și obiectul pricinii.

145. În consecință, în practica judecătorească s-au conturat două orientări jurisprudențiale diferite, întemeiate pe interpretarea și aplicarea aceluiași prevederi legale, ceea ce justifică necesitatea pronunțării unei decizii care să asigure unitatea de jurisprudență.

146. Cât privește cea de-a treia condiție de admisibilitate, așa cum rezultă din cuprinsul art. 515 din Codul de procedură civilă, dovada soluționării diferite a problemei de drept ce face obiectul sesizării trebuie să se facă prin hotărâri definitive, fără ca textul de lege menționat să impună cerința unui anumit număr de hotărâri sau condiția ca soluțiile diferite să fi fost pronunțate la nivelul instanțelor din întreaga țară.

147. Și această condiție este, de asemenea, îndeplinită în cauză, dat fiind că au fost atașate actului de sesizare hotărâri judecătorești definitive cuprinzând soluțiile jurisprudențiale neunitare, rezultate din interpretarea diferită a textelor de lege analizate.

148. Totodată, anexele care însoțesc actul de sesizare fac dovada îndeplinirii condiției formale ca hotărârile judecătorești să fie anexate cererii.

149. Prin urmare, din perspectiva tuturor aspectelor analizate, recursul în interesul legii este admisibil.

150. Dispozițiile legale ce formează obiectul recursului în interesul legii sunt următoarele:

Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare:

„**Art. 226.** — (1) Prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea colegiului de conducere al instanței, în raport cu numărul cauzelor, se pot înființa, în cadrul secțiilor civile, complete specializate pentru soluționarea anumitor categorii de litigii, în considerarea obiectului sau naturii acestora, precum:

a) cererile în materie de insolvență, concordat preventiv și mandat ad hoc;

b) cererile în materia societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

și a altor societăți, cu sau fără personalitate juridică, precum și în materia registrului comerțului;

c) cererile care privesc restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței;

d) cererile privind titlurile de valoare și alte instrumente financiare.

(2) La înființarea completelor specializate potrivit alin. (1) se va ține seama de următoarele criterii:

a) asigurarea unui volum de activitate echilibrat între judecătorii secției;

b) specializarea judecătorilor și necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora;

c) respectarea principiului repartizării aleatorii.

(3) Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii prevăzută la alin. (1) își va produce efectele de la data intrării în vigoare a Codului civil.”

„**Art. 228.** — (1) Până la data intrării în vigoare a Codului civil, tribunalele comerciale Argeș, Cluj și Mureș se reorganizează ca tribunale specializate sau, după caz, ca secții civile în cadrul tribunalelor Argeș, Cluj și Mureș, în condițiile art. 226.

(2) La stabilirea cauzelor de competența tribunalelor specializate sau, după caz, a secțiilor civile reorganizate potrivit alin. (1) se va ține seama de numărul și natura cauzelor, de specializarea judecătorilor, de necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora, precum și de volumul de activitate al instanței.”

151. Alte prevederi legale relevante în cauză sunt următoarele:

Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare:

„**Art. 223.** — Dacă prin prezenta lege nu se prevede altfel, procesele și cererile în materie civilă sau comercială în curs de soluționare la data intrării în vigoare a Codului civil se soluționează de către instanțele legal investite, în conformitate cu dispozițiile legale, materiale și procedurale în vigoare la data când acestea au fost pornite.”

„**Art. 225.** — (1) Secțiile comerciale existente la data intrării în vigoare a Codului civil în cadrul tribunalelor și curților de apel se vor reorganiza ca secții civile ori, după caz, vor fi unificate cu secțiile civile existente, prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea colegiului de conducere al instanței.

(2) Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii prevăzută la alin. (1) își va produce efectele de la data intrării în vigoare a Codului civil.

(3) Cauzele civile și comerciale aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a Codului civil vor continua să fie soluționate de aceleași complete de judecată, cu respectarea principiului continuității. În caz de trimitere spre rejudecare, cauza va fi repartizată conform normelor de organizare judiciară în vigoare la data înregistrării cauzei la instanța de trimitere.”

„**Art. 227.** — Dacă legea specială prevede că anumite cauze sunt de competența tribunalelor comerciale ori, după caz, de competența secțiilor comerciale ale tribunalelor sau curților de apel, după intrarea în vigoare a Codului civil, competența de judecată revine tribunalelor specializate sau, după caz, secțiilor civile ale tribunalelor, reorganizate potrivit art. 228, respectiv secțiilor civile reorganizate conform art. 225.”

„**Art. 230.** — La data intrării în vigoare a Codului civil se abrogă:

(...) c) Codicele de comerț din 1887, publicat în Monitorul Oficial nr. 31 din 10 mai 1887, cu excepția dispozițiilor art. 46—55, 57, 58 și 907—935, aplicabile în continuare în raporturile dintre profesioniști, care se abrogă la data intrării în vigoare a Legii nr. 134/2010, a cărții a II-a «Despre comerțul maritim și despre navigație», precum și a dispozițiilor art. 948, 953, art. 954 alin. (1) și art. 955, care se abrogă la data intrării în vigoare a Codului maritim.”

Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

„**Art. 36.** (...) (3) În cadrul tribunalelor funcționează secții sau, după caz, complete specializate pentru cauze civile, indiferent

de obiectul lor sau de calitatea părților, cauze penale, cauze cu minori și de familie, cauze de contencios administrativ și fiscal, cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, societăți, registrul comerțului, insolvență, concurență neloială sau pentru alte materii, precum și, în raport cu natura și numărul cauzelor, complete specializate pentru cauze maritime și fluviale.”

„Art. 37. — (1) În domeniile prevăzute de art. 36 alin. (3) se pot înființa tribunale specializate.

(2) Tribunalele specializate sunt instanțe fără personalitate juridică, care pot funcționa la nivelul județelor și al municipiului București și au, de regulă, sediul în municipiul reședință de județ.

(3) Tribunalele specializate preiau cauzele de competența tribunalului în domeniile în care funcționează.

(4) Cauzele aflate în curs de judecată la data începerii funcționării tribunalelor specializate, potrivit art. 142 alin. (1), se vor trimite acestora, pe cale administrativă, din oficiu, spre soluționare. Tribunalul specializat este competent și în caz de trimitere spre rejudecare.”

Codul de procedură civilă:

„Art. 94. — Judecătorii judecă:

1. în primă instanță, următoarele cereri al căror obiect este evaluabil sau, după caz, neevaluabil în bani:

(...) k) orice alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 200.000 lei inclusiv, indiferent de calitatea părților, profesioniști sau neprofesioniști;”

„Art. 95. — Tribunalele judecă:

1. în primă instanță, toate cererile care nu sunt date prin lege în competența altor instanțe;”

152. Problema de drept semnalată de autorul sesizării, care a determinat jurisprudența diferită a instanțelor, este dată de interpretarea diferită a dispozițiilor art. 226 alin. (1) și art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, în stabilirea competenței materiale procesuale a instanțelor/secțiilor specializate.

153. Deși sesizarea a vizat modalitatea diferită de stabilire a acestei competențe la nivelul celor trei tribunale specializate, din hotărârile anexate a rezultat că problema s-a pus în termeni asemănători și atunci când disputa a apărut între secțiile aceluiasi tribunal sau aceleiasi curți de apel.

154. Aceasta, în contextul în care, ca urmare a adoptării actualului Cod civil, prin Legea de punere în aplicare, nr. 71/2011, s-a prevăzut că secțiile comerciale existente în cadrul tribunalelor și curților de apel se vor reorganiza ca secții civile ori, după caz, vor fi unificate cu secțiile civile existente [art. 225 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare] și că, dacă legea specială prevede că anumite cauze sunt de competența tribunalelor comerciale ori, după caz, de competența secțiilor comerciale ale tribunalelor sau curților de apel, după intrarea în vigoare a Codului civil, competența de judecată revine tribunalelor specializate sau, după caz, secțiilor civile ale tribunalelor reorganizate potrivit art. 228, respectiv secțiilor civile reorganizate conform art. 225 (art. 227 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare).

155. Prioritar, trebuie menționat că, deși sesizarea de recurs în interesul legii face referire la competența funcțională a unor instanțe specializate, în realitate, este vizată competența materială procesuală, întrucât, așa cum s-a subliniat în doctrină, în cadrul competenței jurisdicționale trebuie distins între competența materială (de atribuție) și competența teritorială, iar în cadrul competenței materiale se distinge între competența materială funcțională, stabilită după felul atribuțiilor jurisdicționale ce revin fiecărei categorii de instanțe (de exemplu, judecata în primă instanță, judecata în apel, judecata în recurs), și competența materială procesuală, care se stabilește în raport cu obiectul, natura sau valoarea litigiului dedus judecătii.

156. Anterior modificărilor aduse Codului de procedură civilă prin Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare [care a abrogat dispozițiile art. 2 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă din 1865, referitoare la competența în soluționarea proceselor și cererilor în materie comercială],

calificarea litigiilor comerciale se făcea, în absența unei calificări în acest sens prin normele procesuale civile, cu raportare la normele de drept substanțial conținute în Codul de comerț de la 1887 și în diferite legi speciale. În funcție de natura comercială sau civilă a pricinii se delimita competența între judecătoria și tribunal, doar în subsidiar aplicându-se criteriul valorii litigiului.

157. În contextul abrogării Codului de comerț [prin art. 230 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare], nu mai există suport în normele de drept material pentru o astfel de calificare a litigiilor, aptă să atragă o anumită competență în favoarea instanțelor specializate.

158. Dimpotrivă, în prezent, sub aspectul dreptului material care generează raporturi juridice pe care se grefează normele de drept procesual referitoare la competență, se constată că, potrivit art. 3 din Codul civil vizând aplicarea generală a Codului civil:

„(1) Dispozițiile prezentului cod se aplică și raporturilor dintre profesioniști, precum și raporturilor dintre aceștia și orice alte subiecte de drept civil.

(2) Sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere.

(3) Constituie exploatarea unei întreprinderi exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ.”

159. De asemenea, potrivit art. 8 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare:

„(1) Noțiunea «profesionist» prevăzută la art. 3 din Codul civil include categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum aceste noțiuni sunt prevăzute de lege, la data intrării în vigoare a Codului civil.

(2) În toate actele normative în vigoare, expresiile «acte de comerț», respectiv «fapte de comerț» se înlocuiesc cu expresia «activități de producție, comerț sau prestări de servicii».”

160. Așadar, toți profesioniștii, indiferent de statutul lor juridic (întreprinzător, persoană fizică sau juridică, ce desfășoară o activitate organizată, cu sau fără caracter lucrativ, indiferent că este vorba despre regii autonome, societăți, companii naționale, asociații, fundații, societăți agricole, liber-profesioniști ori societăți profesionale), sunt supuși regulilor de drept civil, și nu unor reguli speciale.

161. Ca urmare a adoptării noului Cod civil prin Legea nr. 287/2009 s-a realizat, sub aspect procedural, o primă adaptare a legislației prin abrogarea, conform art. 219 pct. 1 și 2 din Legea nr. 71/2011, de punere în aplicare a Codului civil, a dispozițiilor art. 2 pct. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă anterior (competența materială în soluționarea cererilor și proceselor în materie comercială), precum și a prevederilor art. 10 pct. 4 din același act normativ (competența teritorială în soluționarea cererilor privitoare la obligații comerciale).

162. Ulterior, prin intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă adoptat prin Legea nr. 134/2010, s-a prevăzut, conform art. 94 pct. 1 lit. k) din Codul de procedură civilă, că judecătorii judecă în primă instanță „orice alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 200.000 lei inclusiv, indiferent de calitatea părților, profesioniști sau neprofesioniști”.

163. De asemenea, tribunalele judecă în primă instanță toate cererile, indiferent de obiectul sau calitatea părților, care nu sunt date prin lege în competența altor instanțe (art. 95 din Codul de procedură civilă).

164. În mod corespunzător se păstrează această competență și în căile de atac.

165. Rezultă că, potrivit dispozițiilor procedurale în vigoare, criteriile de determinare a competenței materiale sunt instituite după natura, obiectul sau valoarea pretenției.

166. Intrarea în vigoare a noilor dispoziții legale a impus și măsuri de ordin organizatoric, care să asigure implementarea concepției actuale a legiuitorului, diferită de reglementarea anterioară.

167. Astfel, potrivit art. 35 alin. (2) și art. 36 alin. (3) din Legea nr. 304/2004, republicată (așa cum au fost modificate prin Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare), se prevede expres că în cadrul curților de apel și în cadrul tribunalelor funcționează „secții sau, după caz, complete specializate pentru cauze civile, indiferent de obiectul lor sau de calitatea părților”.

168. În mod asemănător, dispozițiile art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc drept criterii în funcție de care se pot înființa, în cadrul secțiilor civile, complete specializate pentru soluționarea anumitor categorii de litigii obiectul și natura acestora, prezentând o enumerare exemplificativă a patru categorii de litigii. Se constată că textul art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările următoare, nu indică *in terminis*, în afară de natura și obiectul litigiului, alte criterii în funcție de care se pot înființa, în cadrul secțiilor civile, complete specializate ori, după caz, tribunale specializate.

169. Prevederile art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, fac parte, alături de normele cuprinse în art. 223—227 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, art. 35 alin. (2), art. 36 alin. (3) și art. 37 alin. (3) din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din dispozițiile de natură organizatorică apte să asigure punerea în aplicare a noului Cod civil, reglementând inclusiv modalitatea în care au fost gestionate dosarele aflate pe rolul fostelor instanțe comerciale la momentul intrării în vigoare a noii reglementări.

170. Totodată, textul art. 227 din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, trebuie pus în legătură cu normele la care chiar acesta face trimitere, ale art. 225, respectiv art. 228 din aceeași lege, din care rezultă criteriile de care se ține seama la stabilirea cauzelor de competența tribunalelor/secțiilor specializate.

171. În ce privește invocarea Hotărârii nr. 654 din 31 august 2011 a Consiliului Superior al Magistraturii — Secția pentru judecatori, aceasta nu poate crea reguli de competență în afara cadrului legal. De altfel, respectivul act administrativ nu face decât să pună în aplicare dispozițiile conținute în Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la reorganizarea tribunalelor/secțiilor, ca urmare a intrării în vigoare a noului Cod civil, și, ca atare, nu o putea face decât în respectarea reperelor normative menționate (neidentificându-se, de altfel, în conținutul acestei hotărâri, alte criterii care să fie avute în vedere în stabilirea competenței).

177. Pentru considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor art. 517 alin. (1) cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Pitești și, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 226 alin. (1) și art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare, stabilește următoarele:

Competența materială procesuală a tribunalelor/secțiilor specializate se determină în funcție de obiectul sau natura litigiilor de genul celor avute în vedere cu titlu exemplificativ de art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 octombrie 2016.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Mitroi

ACTE ALE FONDULUI DE GARANTARE A DREPTURILOR DIN SISTEMUL DE PENSII PRIVATE

FONDUL DE GARANTARE A DREPTURILOR DIN SISTEMUL DE PENSII PRIVATE

NORMĂ

privind majorarea sau diminuarea contribuțiilor anuale datorate Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private

În temeiul prevederilor art. 10 pct. I lit. e) și f), ale art. 17 și ale art. 36 din Legea nr. 187/2011 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private,

Fondul de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private emite prezenta normă.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Prezenta normă stabilește regulile privind majorarea sau diminuarea contribuțiilor anuale datorate Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private, denumit în continuare *Fondul de garantare*, în vederea acoperirii necesarului acestuia, pentru compensarea pierderilor participanților și ale beneficiarilor la fondurile de pensii administrate privat și la fondurile de pensii facultative, denumite în continuare *fonduri de pensii private*, în perioada de acumulare a contribuțiilor.

Art. 2. — (1) Prevederile prezentei norme se aplică administratorilor fondurilor de pensii administrate privat și administratorilor fondurilor de pensii facultative, denumiți în continuare *administratori*.

(2) Administratorii sunt obligați să contribuie anual pentru constituirea și menținerea activelor corespunzătoare necesarului Fondului de garantare, conform prevederilor Normei nr. 2/2013 privind calculul actuarial al contribuției anuale datorate de administratorii de fonduri de pensii private, Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 3/2013, denumită în continuare *Norma nr. 2/2013*, și reglementărilor aplicabile în vigoare emise de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare *A.S.F.*

Art. 3. — Termenii și expresiile utilizate în prezenta normă au semnificația prevăzută de:

a) art. 4 din Legea nr. 187/2011 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private, denumită în continuare *Legea nr. 187/2011*;

b) art. 3 alin. (2) lit. a) și h) și art. 4 alin. (1) din Norma nr. 2/2013.

CAPITOLUL II

Majorarea sau diminuarea contribuțiilor anuale datorate Fondului de garantare

Art. 4. — (1) Necesarul Fondului de garantare se constituie și se utilizează cu respectarea prevederilor Legii nr. 187/2011, ale Normei nr. 2/2013, precum și ale normelor emise în acest scop de către A.S.F.

(2) Necesarul Fondului de garantare este utilizat pentru a asigura sumele necesare majorării valorii activului personal al participantului până la nivelul garantat.

(3) Algoritmii de calcul ai majorării sau diminuării contribuției și periodicitatea calculului obligatoriu de revizuire a acestor contribuții sunt reglementate prin Norma nr. 2/2013.

(4) În raport cu prevederile Legii nr. 187/2011 coroborate cu cele ale Normei nr. 2/2013, în prezenta normă sunt avute în vedere majorări, respectiv diminuări ale contribuțiilor anuale în

baza analizei prospective de supraveghere pe bază de riscuri sau în baza analizei reactive în cazul materializării unor riscuri marginale.

(5) Diminuarea contribuțiilor anuale se realizează doar în intervalul dintre data aprobării acestora de către Consiliul de administrație al Fondului de garantare și momentul virării de către administratori în conturile Fondului de garantare.

SECȚIUNEA 1

Majorarea prospectivă a contribuțiilor anuale

Art. 5. — (1) În baza evoluției observate a riscurilor implicate, Consiliul de administrație al Fondului de garantare poate decide, în urma unei analize interne, revizuirea necesarului Fondului de garantare la orice dată considerată oportună.

(2) Consiliul de administrație al Fondului de garantare poate decide revizuirea integrală a necesarului Fondului de garantare, respectiv recalcularea rezervelor tehnice aferente tuturor fondurilor de pensii private, sau revizuirea parțială a necesarului Fondului de garantare, respectiv recalcularea rezervei tehnice aferente unui fond de pensii private sau a rezervelor tehnice aferente unor fonduri de pensii private care prezintă o evoluție nefavorabilă a unor riscuri specifice implicate.

(3) Revizuirea necesarului Fondului de garantare, integrală sau parțială, în cazul majorării prospective a contribuțiilor anuale, se realizează conform prevederilor Normei nr. 2/2013.

(4) În cazul în care în urma revizuirii conform alin. (3) rezultă necesitatea suplimentării rezervelor tehnice aferente fondurilor de pensii private sau a unora dintre fondurile de pensii private, Consiliul de administrație al Fondului de garantare emite, în baza valorilor rezultate din raportul actuarial, decizia de majorare prospectivă a contribuției anuale pentru administratorii fondurilor de pensii private în cauză.

Art. 6. — Prin excepție de la art. 5, în perioada acumulării eșalonate a rezervelor tehnice conform prevederilor art. 20 alin. (1) din Norma nr. 2/2013, Consiliul de administrație al Fondului de garantare poate decide în urma unei analize interne majorarea contribuției fără revizuirea necesarului Fondului de garantare, prin majorarea directă a procentului de acumulare stabilit pentru anul respectiv.

Art. 7. — (1) Consiliul de administrație al Fondului de garantare emite, în baza rezultatelor analizei interne, decizia de majorare prospectivă a contribuției anuale pentru administratorii fondurilor de pensii private în cauză.

(2) Decizia prevăzută la alin. (1) se transmite spre aprobare Consiliului A.S.F., însoțită de raportul actuarial prevăzut la art. 5 alin. (4) sau de analiza internă prevăzută la art. 6.

SECȚIUNEA a 2-a

Majorarea reactivă a contribuțiilor anuale

Art. 8. — (1) Dacă în urma primirii notificării administratorului special privind suma necesară a fi compensată rezultă că aceasta depășește valoarea necesarului Fondului de garantare, Consiliul de administrație al Fondului de garantare emite decizia de majorare a contribuției anuale în baza unei note interne de constatare. Suma necesară a fi compensată se stabilește luând în considerare prevederile art. 4 alin. (4) din Norma 2/2013.

(2) Valoarea contribuției fiecărui administrator se determină prin împărțirea pro-rata, în funcție de comisionul anual de administrare aferent anului precedent celui pentru care se datorează contribuția, a diferenței dintre valoarea sumei necesară a fi compensată și necesarul Fondului de garantare disponibil în conturi plus eventualele contribuții datorate de administratori și neîncasate.

(3) Decizia prevăzută la alin. (1) se transmite spre aprobare Consiliului A.S.F., însoțită de nota internă de constatare prevăzută la alin. (1).

SECȚIUNEA a 3-a

Diminuarea prospectivă a contribuțiilor anuale

Art. 9. — (1) În baza schimbărilor survenite asupra evoluției riscurilor implicate, Consiliul de administrație al Fondului de garantare poate decide, în urma unei analize interne, revizuirea necesarului Fondului de garantare la orice dată considerată oportună.

(2) Consiliul de administrație al Fondului de garantare poate decide revizuirea integrală a necesarului Fondului de garantare, respectiv recalcularea rezervelor tehnice aferente tuturor fondurilor de pensii private, sau revizuirea parțială a necesarului Fondului de garantare, respectiv recalcularea rezervelor tehnice aferente unui fond sau a rezervelor tehnice aferente unor fonduri de pensii private care prezintă o evoluție favorabilă sau dispariția unor riscuri specifice implicate.

(3) Revizuirea necesarului Fondului de garantare, integrală sau parțială, în cazul diminuării prospective a contribuțiilor anuale, se realizează conform prevederilor Normei nr. 2/2013.

(4) În cazul în care în urma revizuirii conform alin. (3) rezultă oportunitatea diminuării rezervelor tehnice aferente fondurilor de pensii private sau a unora dintre fondurile de pensii private, Consiliul de administrație al Fondului de garantare emite, în baza valorilor rezultate din raportul actuarial, decizia de diminuare a contribuției anuale pentru administratorii fondurilor de pensii private în cauză.

(5) Decizia de diminuare prospectivă a contribuțiilor anuale se transmite spre aprobare Consiliului A.S.F., însoțită de raportul actuarial prevăzută la alin. (4).

SECȚIUNEA a 4-a

Diminuarea reactivă a contribuțiilor anuale

Art. 10. — (1) În urma primirii notificării administratorului privind retragerea autorizației de administrare, respectiv a autorizației fondului de pensii private sau avizării modificării prospectului schemei de pensii private în vederea eliminării garanției, Consiliul de administrație al Fondului de garantare emite decizia de diminuare a contribuției anuale în baza unei note interne de constatare.

(2) Decizia prevăzută la alin. (1) se transmite spre aprobare Consiliului A.S.F., însoțită de nota internă de constatare prevăzută la alin. (1).

CAPITOLUL III

Răspunderea juridică

Art. 11. — Nerespectarea obligațiilor prevăzute de prezenta normă constituie contravenție și se sancționează conform prevederilor art. 30, 31 și 33 din Legea nr. 187/2011.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 12. — Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private,
Cristian Roșu

București, 22 martie 2017.

Nr. 1.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.



5 948493 053316